

MENDELOVA UNIVERZITA V BRNĚ

PROVOZNĚ EKONOMICKÁ FAKULTA

Seminární práce do předmětu Veřejná správa

Typologie úřadů

Jméno a příjmení

Petra Blažková, 3. ročník, EM-CR

Jitka Hemzová, 3. ročník, EM-CR

Obsah

Typologie úřadů	2
Definice úřadu	2
Systém veřejné, státní správy a samosprávy v ČR	2
Technicko organizační principy využívané ve veřejné správě	3
Česká centrála cestovního ruchu – CzechTourism.....	5
O CzechTourismu obecně	5
Generální ředitel	5
Dozorčí rada	6
Organizační struktura CzechTourismu	6
Činnosti CzechTourismu	7
Úřad Veřejného ochránce práv	8
Působnost a činnost	9
Zařazení do typografie úřadů.....	11
Vyjádření ombudsmana k situaci v psychiatrických léčebnách	11
Příklad dalších kauz.....	11
Zdroje	12

Typologie úřadů

Definice úřadu

Úřad je státní nebo veřejnoprávní institucí zřízený orgán, který vykonává úřední činnosti, které vykonávají konkrétní příslušné úřední osoby. Úřední osoby vykonávají úřední činnost jako služební povinnost. Každý úřad má jasně vymezené vztahy k jiným úřadům a definované pravomoci.

Rozlišujeme tři možná pojetí „úřadu“:

- 1) Zákonem stanovený a přesně ohraničený *okruh záležitostí* - vykonávání úřadu (funkční pojetí),
- 2) Obecné *označení organizační jednotky*, které je přikázána určitá věcná a územní působnost a pravomoc (institucionální pojetí),
- 3) *Soubor osob přidáný orgánu na pomoc* při výkonu jeho funkce a tvořící z pravidla organizační jednotku (pojetí pomocného útvaru) bez pravomoci vydávat nařízení nebo správní akty (například Kancelář prezidenta republiky, Úřad vlády apod.). (1)

System veřejné, státní správy a samosprávy v ČR

- 1) **Veřejnou správu** chápeme jakou součást veřejné moci. Ta se skládá ještě ze státní moci (zahrnuje moc zákonodárnou, výkonnou a soudní) a dále z moci vykonávané orgány EU či jinými mezinárodními institucemi. Veřejnou správu můžeme tedy definovat jako nezákonodárnou a nesoudní formu výkonu veřejné moci.
- 2) **Státní správa** má dominantní postavení v systému veřejné správy. Je představována státem, jakožto základním subjektem. Činnosti státní správy jsou vykonávány prostřednictvím *správních úřadů*, které vykonávají státní správu *přímo* v zájmu a jménem státu. Státní správa může být vykonávána také *nepřímo* prostřednictvím *veřejnoprávních korporací* či jejich orgánů, příp. jiných soukromoprávních subjektů s přeneseným výkonem státní správy.
- 3) **Samospráva** je základním prvkem demokracie a dělby moci. Je vykonávána vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a vlastními prostředky. Základními znaky tedy jsou *samostatnost, nezávislost a svoboda rozhodování*. Na rozdíl od státní správy neexistují mezi orgány samosprávy vztahy nadřízenosti a podřízenosti (ani mezi orgány samosprávy a státní správy). Samospráva se dělí na územní a zájmovou. *Územní samosprávou* chápeme *prostorově vymezený celek*, který si sám může rozhodovat o

svých záležitostech (obce). *Zájmová* samospráva je založena na samostatném rozhodování o záležitostech *subjektů, které spojuje konkrétní společný zájem*. Na rozdíl od územní samosprávy je zde podstatný personální princip, tzn. zájmová samospráva má osobní základ. (2)

Technicko organizační principy využívané ve veřejné správě

Organizační principy představují zásady používané při budování organizačního systému a podsystémů. Jde o určitá pravidla, podle nichž lze správu členit a vystavět tak, aby při dodržení všech vazeb hierarchického systému byla schopná plnit své cíle a úkoly. V praxi dochází ke kombinacím jednotlivých principů a nelze proto takřka v žádné organizaci najít čistý model jednoho principu.

Rozlišujeme následující organizační principy ve veřejné správě:

a) Územní, věcný, funkční – principy vymezující působnost a kompetence správních orgánů.

- *Územní princip* - kritériem členění je administrativní členění státu, územního národního parku. Vždy jsou činné pouze v rámci svého územního obvodu. Např. katastrální úřady, obecní úřady.
- *Věcný princip* - kritériem vymezení působnosti je obsah agendy. Výhodou je možnost specializace a snazší koordinace správy uvnitř určitého odvětví. Např. ministerstva.
- *Funkční princip* - kritériem členění jsou konkrétní činnosti daného orgánu. Opět je výhodou vysoká koncentrace na řešenou oblast a vysoká odbornost. Jedná se o tzv. průřezové (meziodvětvové) orgány, které zajišťují vazby mezi různými odvětvími. Např. Úřad pro státní informační systém. (3)

b) Centralizace a decentralizace - princip vyjadřující stupeň soustředění nebo rozdělení rozhodovacích pravomocí a odpovědnosti.

- *Princip centralizace* - rozhodnutí jsou přijímána na nejvyšší úrovni (ústřední orgán), nižší složky pouze vykonávají pokyny. Případně mají právo rozhodovat i nižší složky, musí se však přesně řídit podle regulí a směrnic vydávaných centrem – tedy rozhodování pouze provádějí. Ústřední orgán může své pravomoci delegovat na nižší stupeň složky, ale stále nese zodpovědnost, kterou v systému získal. Výhodou může být rychlejší a jednotné rozhodování, nevýhodou naopak vznik asymetrické informace (ministr neví, co je potřeba v dané obci).
- *Princip decentralizace* - pravomoci a odpovědnosti jsou přeneseny na nižší složky organizace (jsou nezávislé na ústředí) – nižší složky ve vymezených oblastech podléhají

pouze dozoru. Výhodou je přesnější reakce na podněty (co potřebuje konkrétní obec), centrum se může věnovat řízení základních koncepčních otázek.

Pozn. Při této organizaci je nejtěžší stanovit optimální poměr mezi centralizací a decentralizací. (3)

c) Koncentrace a dekoncentrace - princip popisující, jak jsou správní činnosti vykonávány jedním nebo více orgány po linii.

Pozn. Horizontální – činnosti na stejném stupni řízení.

- *Horizontální koncentrace* – na stejném stupni řízení jsou určité správní činnosti soustředěny u jednoho orgánu.
- *Horizontální dekoncentrace* rozdělení agendy jednoho (např. zrušeného orgánu) mezi více orgánů na stejné úrovni. Např. ministerstva (Ministerstvo informatiky ČR, které převzalo agendu spojů a komunikací od Ministerstva dopravy).

Pozn. Vertikální – rozdělení činností mezi jednotlivé úrovně správní organizace (služební podřízenost).

- *Vertikální koncentrace* - má stejný význam jako (výše uvedená) centralizace. Rozhodnutí jsou přijímána na nejvyšší úrovni, ostatní jednotlivé nižší úrovně je pouze provádějí.
- *Vertikální dekoncentrace* - přenesení pravomocí na nižší složky organizace při zachování služební podřízenosti provádějícího. (3)

d) Monokratický a kolegiální - princip vyjadřující složení správního orgánu a způsob přijímání rozhodnutí.

- *Kolegiální orgán* - tvořen větším počtem členů schvalujících rozhodnutí hlasováním ve formě usnesení. Většinou je požadováno, aby při jednání a hlasování byl přítomen určit počet členů – tzv. kvérům (prostá většina, kvalifikovaná většina,...) Např. zastupitelstvo obcí.
- *Monokratický orgán* - představuje jeden odpovědný zástupce, který vydává rozhodnutí (vyskytuje se častěji). Výhodou je rychlost a operativnost rozhodování. Např. ministr, hejtman kraje. Existují však poradní orgány nebo sbory, které mohou formovat následné rozhodnutí vedoucího – ale jejich stanoviska nejsou nijak závazná, vedoucí se rozhoduje naprosto sám a nese celou zodpovědnost. (3)

e) Volební a jmenovací - princip popisující způsob ustavování do funkcí ve veřejné správě.

- *Jmenovací princip* - správní orgán je povolán do funkce jednou osobou, která je obvykle na vyšší pozici v organizační hierarchii. Stejným způsobem může být i odvolán. Např. Prezident jmenuje ministry, ti pak své náměstky, ředitele odborů.

- *Volební princip* - správní orgán je povolán do funkce volbou více osob. Např. starosta obce, hejtman kraje.

Tyto principy lze nazvat jako základní kameny výstavby organizací ve VS. Nebývají použité ve své čisté podobě, ale jsou kombinovány podle aktuální potřeby. Tuto organizaci subjektů VS stanovuje obecně subjekt, který má tzv. organizační moc. (3)

Česká centrála cestovního ruchu – CzechTourism

O CzechTourismu obecně

Česká centrála cestovního ruchu – CzechTourism (dále jen CzechTourism) je státní příspěvkovou organizací. Byla zřízena rozhodnutím ministra hospodářství č. 29 z 18. 3. 1993 podle zákona č. 576/1990 Sb., o rozpočtových pravidlech republiky) a zákona č. 218/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů k plnění úkolů v oboru cestovního ruchu. V roce 1993 byla zřízena pod názvem Česká centrála cestovního ruchu, od srpna 2003 používá ještě dodatek CzechTourism.

Jejím zřizovatelem je ministerstvo pro místní rozvoj. Sídlí v Praze na Vinohradské ulici. Jejím hlavním cílem je propagace České republiky jako destinace cestovního ruchu v zahraničí i v České republice. (Jde tedy o věcný princip.) (4)

Generální ředitel

V čele CzechTourismu stojí generální ředitel. Od roku 2004 jím je Ing. Rostislav Vondruška, který byl jmenován tehdejším ministrem pro místní rozvoj Jiřím Paroubkem. (Což tedy znamená, že dle organizačních principů veřejné správy se jedná o jmenovací princip.) Rostislav Vondruška se narodil 24. března 1961 v Kladně. Je absolventem Fakulty ekonomiky služeb a cestovního ruchu na Vysoké škole ekonomické v Bratislavě. Poté pracoval jako číšník v hotelu International v Praze, následně v hotelu Hilton Praha jako provozní a později byl ředitelem Kongresového centra Praha či ředitelem prodeje a marketingu firmy G. Benedikt Karlovy Vary. Po pádu Topolánkovy vlády na jaře 2009 byl navržen ČSSD do pozice ministra pro místní rozvoj ČR, kterým byl jmenován 8. května 2009. Jako generální ředitel CzechTourismu řídí a organizuje jeho činnost, zastupuje organizaci navenek a odpovídá za její činnost a hospodaření. (5)

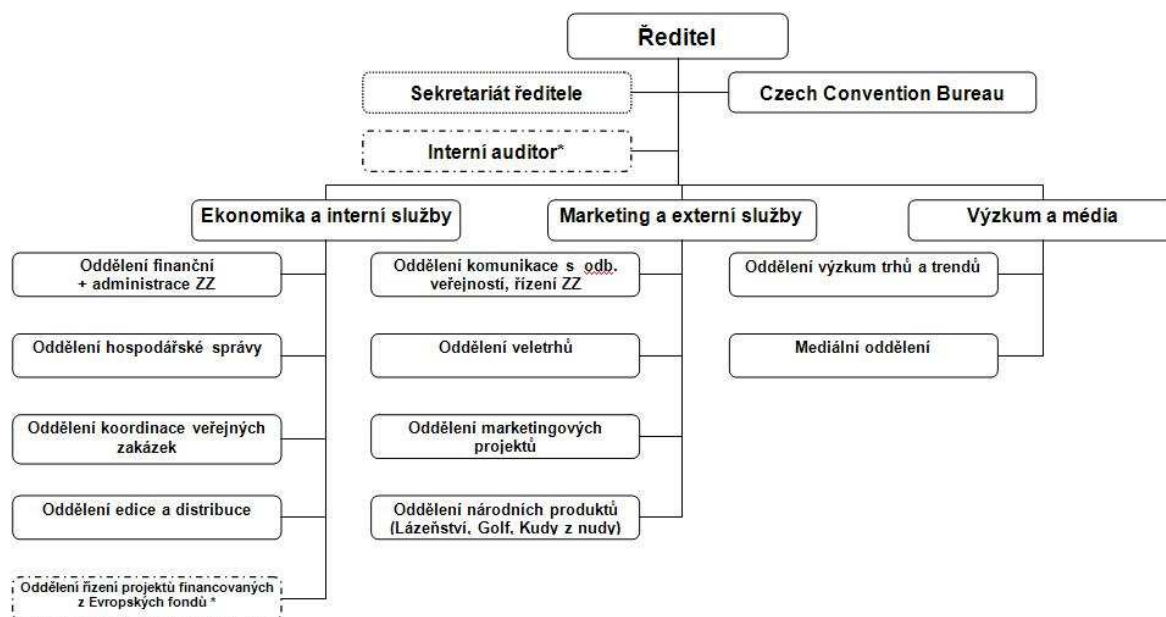
Dozorčí rada

Na činnost CzechTourismu dohlíží dozorčí rada. Předsedu, místopředsedu a členy dozorčí rady jmenuje a odvolává ministr pro místní rozvoj. Členství v dozorčí radě je nezastupitelné, bez nároku na odměnu. Funkční období člena dozorčí rady je stanoveno na dobu neurčitou. Dozorčí rada musí mít nejméně pět členů. Řádná zasedání dozorčí rady se konají minimálně jedenkrát za půl roku. Dozorčí rada projednává a schvaluje návrh ročního rozpočtu CzechTourismu a pověřuje ředitele CzechTourismu k jeho předložení zřizovateli, schvaluje základní principy orientace činnosti CzechTourismu, dohlíží na činnost CzechTourismu z hlediska plnění úkolů vymezených Statutem a dodržování základních principů stanovené orientace její činnosti, projednává a schvaluje návrhy zásadních opatření v činnosti CzechTourismu, kontroluje hospodaření CzechTourismu ve vztahu k rozpočtu CzechTourismu apod. (4)

Organizační struktura CzechTourismu

Nejvyšší postavení má generální ředitel, kterému napomáhá sekretariát ředitele. Nižší úroveň tvoří tři základní odbory, tj. odbor ekonomiky a interních služeb, odbor marketingu a externích služeb, a dále odbor výzkumu a médií. Činnosti odboru marketingu a externích služeb patří mezi nejviditelnější a také nejnákladnější aktivity organizace. Patří sem zejména veletrhy a výstavy, prezentace, reklamní kampaně atd. Tyto nástroje se užívají k propagaci národních či regionálních produktů. Práce s informacemi je podstatou činnosti odboru výzkumu a médií. Jeho cílem je pak utvářet obraz oboru, který přispěje k jeho vnímání jako důležitého zdroje příjmů, stabilizátora nezaměstnanosti, faktor rozvoje krajiny a zajistí mu zpětný přísun financí na jeho rozvoj. Všechny tyto aktivity musí být podporovány odborem ekonomiky a interních služeb. Musí zajišťovat bezchybný servis v oblasti kvalifikace pracovní síly, kancelářské a výpočetní techniky, elektronického zpracování apod. V rámci jednotlivých odborů se nacházejí menší jednotky, tzv. oddělení – např. oddělení finanční, mediální či oddělení národních produktů apod., která mají na starosti již konkrétnější činnosti. (6)

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA CZECHTOURISM K 1.1.2010

Grafické znázornění organizační struktury CzechTourismu, zdroj: <http://www.czechtourism.cz/informace-o-czechtourism/organizacni-struktura/>

Činnosti CzechTourismu

Mezi činnost CzechTourismu patří zejména podpora všestranného rozvoje cestovního ruchu, vytváření příznivého image turistické destinace České republiky u nás i v zahraničí, spolupráce s turistickými regiony v České republice a působení při jejich rozvoji, provádění vzdělávací činnosti v oblasti cestovního ruchu, zakládání zastoupení v zahraničí s cílem informovat zahraniční novináře, laickou i odbornou veřejnost o nabídce cestovního ruchu v České republice, vydávání propagačních materiálů o České republice, propagace národních produktů (např. lázeňství, golf, kudy z nudy,...) a další (4). Dle technicko organizačních principů tedy CzechTourism funguje na základě principu centralizace a horizontální koncentrace.

Úřad Veřejného ochránce práv

Veřejný ochránce práv je nezávislý, nestranný státní orgán. Slouží ke kontrole veřejné správy.

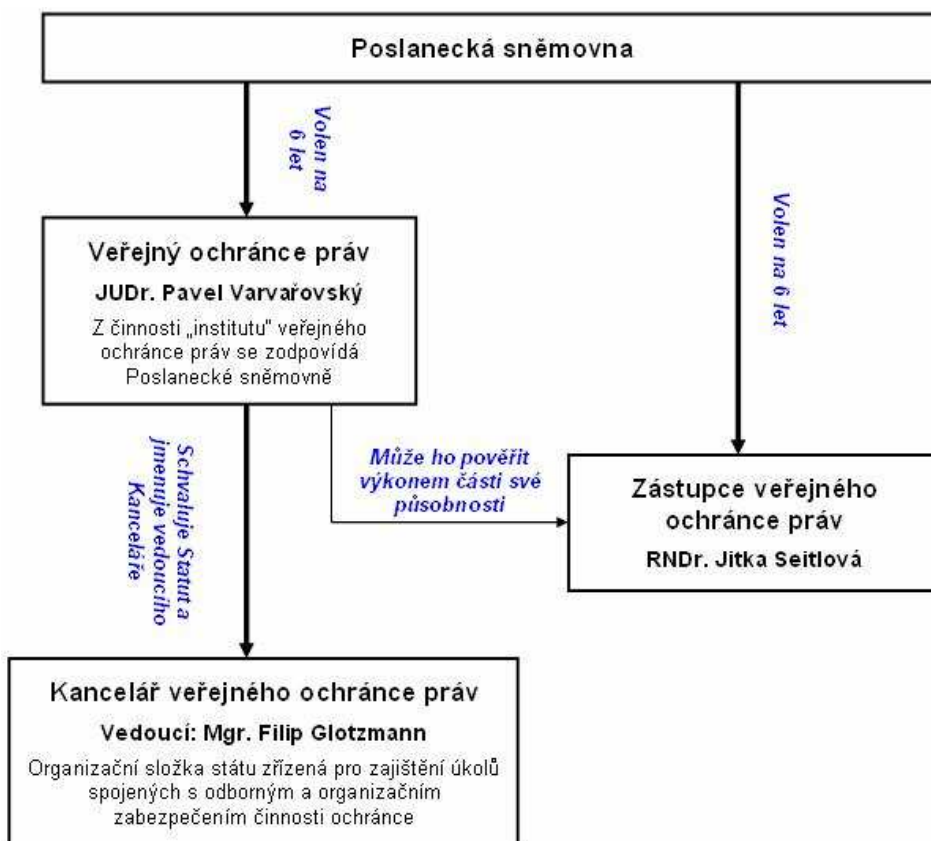
Původ slova ombudsman pochází ze středověkých výrazů *umbup* (moc, autorita), případně ze švédského slova *ombud* (zástupce, zmocněnec či mluvčí jiných).

Úřad Veřejného ochránce práv upravuje zákon č. 349/1999 Sb. ze dne 8. prosince 1999: O Veřejném ochránci práv.

Je volen Poslaneckou sněmovnou České republiky na období 6 let z kandidátů navržených prezidentem a Senátem. Sídlem ombudsmana je Brno na Údolní 39.

Od 13. září 2010 je veřejným ochráncem práv JUDr. Pavel Varvařovský. V srpnu byl nominován na svou funkci a byl zvolen 7. září 2010. JUDr. Varvařovský předtím působil jako soudce Nejvyššího soudu a poté jako soudce Ústavního soudu. V době ombudsmanovy nepřítomnosti ho zastupuje v plném rozsahu jeho zástupce. Zástupkyní Veřejného ochránce práv je RNDr. Jitka Seitlová.

Předešlým a zároveň prvním ombudsmanem byl JUDr. Otakar Motejl. Funkci zastával od 18. prosince 2000. Za své působení získal mnohá ocenění, například Mezinárodní cenu za obranu lidských práv nebo Řád Čestné legie (prezidentem Francouzské republiky v roce 2000). Nikdy nebyl členem žádné politické strany. Zemřel 9. května 2010.

Grafické znázornění základních informací o ombudsmanovi, zdroj: www.ochrance.cz

Působnost a činnost

Instituce ombudsmana byla zřízena kvůli ochraně osob před jednáním úřadů a dalších institucí, vykonávajících státní správu, pokud je dané jednání v rozporu s právem, právu sice neodporuje, ale je jinak vadné či nesprávné, a tedy neodpovídá principům demokratického právního státu a principům dobré správy, jsou-li tyto orgány nečinné.

Ochránce se může zabývat stížnostmi, které směřují například proti činnosti ministerstev, orgánů územní samosprávy, České národní banky, Rady rozhlasového a televizního vysílání, Policie a Armády ČR, zdravotních pojišťoven atd.

Podle §10 zákona 349/1999 Sb. má každý právo se písemně na ochránce obrátit. Podnět pak podle §11 musí obsahovat: vylíčení podstatných okolností, označení úřadu, doklad o tom, že řad, jehož podnět se týká, byl neúspěšně vyzván k nápravě, jméno, příjmení a bydliště stěžovatele, případně stejnopis rozhodnutí, kterého se podnět týká.

Ochránce může podnět odložit, jestliže nespadá pod jeho působnost nebo se netýká osoby, která ho podala. Dále pak jestliže je podnět zjevně nepodstatný (§12).

Ombudsman nemůže rušit ani měnit rozhodnutí orgánů státní správy! Stejně tak nemůže zasahovat do rozhodovací činnosti soudů! Může vést pouze nezávislá šetření. Při zjištění případného pochybení může žádat zjednáání nápravy.

Od roku 2006 vykonává dohled nad dodržování práv a svobod osob omezených na svobodě. Kontroluje tedy činnost policejních cel, věznic, azylových zařízení, léčeben, zařízení pro seniory, psychiatrických léčeben, zařízení ústavní výchovy atd.

Od roku 2008 má ombudsman právo navrhnout kárné řízení proti předsedům a místopředsedům soudu v případě, že porušují povinnosti spojené s výkonem jejich funkcí.

Pomáhá také obětem diskriminace. To je také jediný případ, kdy může ochránce zasáhnout v rámci soukromoprávních vztahů. (7)

Nejčastější důvod, proč se lidé na veřejného ochránce práv obracejí: *nesouhlas s rozhodnutím nebo postupem úřadu, nečinnost úřadu – nevydání rozhodnutí ve stanovené lhůtě, nezahájení řízení apod., nepřizvání občana jako účastníka řízení, nevhodné a arogantní chování úředníka*. Události, jichž se stížnost týká, by neměly být starší jednoho roku.

Nejobvyklejší úřady, na něž se vztahuje působnost ombudsmana: *ministerstva, obecní a krajské úřady, Česká správa sociálního zabezpečení, stavební úřady, katastrální úřady, hygienické stanice, úřady práce, cizinecká policie, matriční úřady, celní úřady, odbory životního prostředí atd.*

Naopak pomoci vám ombudsman nemůže v těchto případech: *rozhodování samosprávy obcí a měst, rozhodovací činnost soudu, občanskoprávní věci, trestněprávní věci, pracovněprávní věci, výhrady vůči zákonům*.(8)

Podle §15 zákona 349/1999 Sb. je veřejný ochránce práv oprávněn s vědomím vedoucích úřadů vstupovat do všech prostor úřadů a provádět šetření. Všechny státní orgány a osoby vykonávající veřejnou správu jsou v mezích své působnosti povinny poskytovat ochránci při šetření pomoc, kterou si vyžádá (§16). V případě nezjištění pochybení o tom ombudsman písemně uvědomí stěžovatele. V případě pochybení pak vyzve daný úřad, aby se k zjištěnému pochybení do 30 dnů vyjádřil (§17, §18). Pokud úřad své pochybení nezačne do 30denní lhůty pochybení napravovat, ochránce pošle úřadu závěrečné stanovisko, jehož součástí je i návrh k nápravě. Do 30 dnů po doručení závěrečného stanoviska musí úřad ochránci sdělit, jaká opatření k nápravě provedl. V případě nesplnění této povinnosti, informuje ochránce nadřízený úřad, vládu, případně veřejnost včetně jmen osob, která jsou oprávněná jednat jménem daného úřadu (§20).

Podle §19 může ochránce navrhnout zejména tyto způsoby nápravy: *zahájení řízení o přezkoumání rozhodnutí, úkonu nebo postupu úřadu, provedení úkonů k odstranění nečinnosti, zahájení disciplinárního nebo obdobného řízení, zahájení stíhání pro trestný čin, přestupek nebo jiný správní delikt, poskytnutí náhrady škody nebo uplatnění nároku na náhradu škody.*

Zařazení do typografie úřadů

Úřad ombudsmana funguje na centralizovaném principu a vertikální koncentraci. Jedná se o monokratický orgán s volebním principem. Jeho působnost je omezena na území České republiky (územní princip).

Vyjádření ombudsmana k situaci v psychiatrických léčebnách

V roce 2008 byly prováděny systematické kontroly v psychiatrických léčebnách. Kontrola se konala zejména v zařízeních, kde je problematická právní stránka hospitalizace a péče. Cílem bylo ochránit pacienty před případným špatným zacházením. Nebylo zjištěno žádné špatné zacházení dosahující intenzity mučení nebo krutého zacházení. (9)

Ombudsman nicméně poukázal na chybějící finanční prostředky a nedostatek personálu v těchto zařízeních. Další nedostatky ochránce objevil v takzvaném oddělení bez soukromí, kde leží pohromadě velké množství pacientů různých chorob a stádií nemocí bez jakéhokoli soukromí. Někteří pacienti tak pobývají i několik let.

Další pochybení byla zjištěna u použití nedobrovolné hospitalizace a omezujících prostředků. Ty personál zejména v gerontopsychiatrických odděleních (pacienti s demencí) používají, nejsou-li schopni zajistit soustavný dohled. Na tomto oddělení je také velkým problémem soukromí při hygienických úkonech.

Ochránce dále podotkl, že spousta pacientů zůstává v léčebnách zbytečně dlouho jen proto, že neexistuje dostatečná návazná sociální péče. Ochránce tak vyzval Ministerstvo zdravotnictví a Ministerstvo práce a sociálních věcí, aby se aktivně snažily o nápravu. (10)

V rámci této problematiky vydal Otakar Motejl tiskovou správu, zveřejnil různá doporučení a požádal o aktivní snahu napravit objevená pochybení.

Příklad dalších kauz

Kauza politika Patrika Oulického (ODS), který si údajně nechal postavit luxusní sídlo v CHKO České středohoří (11), kritika Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže za odmítnutí posoudit architektonickou soutěž na návrh nové budovy Národní knihovny v Praze. (12)

Zdroje

- (1) *E-opora předmětu Veřejná správa* [online]. 2010 [cit. 2010-10-29]. Definice úřadu. Dostupné z WWW: <<https://is.mendelu.cz/auth/elis/opory/index.pl?opora=1307;osnova=6331>>.
- (2) *E-opora předmětu Veřejná správa* [online]. 2010 [cit. 2010-10-29]. Veřejná správa jako součást veřejné moci. Dostupné z WWW: <<https://is.mendelu.cz/auth/elis/opory/index.pl?opora=1307;osnova=6331>>.
- (3) HORZINKOVÁ, Eva; NOVOTNÝ, Vladimír. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 2. Plzeň : Aleš Čeněk, 2010. 233 s. ISBN 978-80-7380-263-9.
- (4) *CzechTourism* [online]. 2010 [cit. 2010-10-29]. Statut. Dostupné z WWW: <<http://www.czechtourism.cz/informace-o-czechtourism/statut/>>.
- (5) *Wikipedie* [online]. 2010 [cit. 2010-10-29]. Rostislav Vondruška. Dostupné z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Rostislav_Vondruška/>.
- (6) *CzechTourism* [online]. 2010 [cit. 2010-10-29]. Strategie CzechTourism. Dostupné z WWW: <<http://www.czechtourism.cz/informace-o-czechtourism/strategie-czechtourism/>>.
- (7) *Ochrance* [online]. 2010 [cit. 2010-10-23]. Působnost veřejného ochránce práv. Dostupné z WWW: <<http://www.ochrance.cz/verejny-ochrance-prav/pusobnost-verejneho-ochrance-prav/>>.
- (8) *Ochrance* [online]. 2010 [cit. 2010-10-24]. S čím ochránce může pomoci a s čím ne. Dostupné z WWW: <<http://www.ochrance.cz/chcete-si-stezovat/s-cim-muze-ochrance-pomoci/>>.
- (9) *Ochránce* [online]. 2008 [cit. 2010-10-24]. Zpráva z návštěv psychiatrických léčeben. Dostupné z WWW: <<http://www.ochrance.cz/?id=101341>>.
- (10) *Ochránce* [online]. 2008 [cit. 2010-10-24]. Ochránce k situaci v psychiatrických léčebnách. Dostupné z WWW: <[http://www.ochrance.cz/tiskove-zpravy/tiskove-zpravy-2010/?tx_ttnews\[tt_news\]=101343&cHash=698963c561b9329c9eb58403646a3270](http://www.ochrance.cz/tiskove-zpravy/tiskove-zpravy-2010/?tx_ttnews[tt_news]=101343&cHash=698963c561b9329c9eb58403646a3270)>.
- (11) *Novinky.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-10-24]. Ombudsman si posvětil na černé stavby šedé eminence ODS. Dostupné z WWW: <<http://www.novinky.cz/domaci/197702-ombudsman-si-posvitil-na-cerne-stavby-sede-eminence-ods.html>>.
- (12) *Prazsky.denik.cz* [online]. 2009 [cit. 2010-10-24]. Ombudsman kritizuje Antimonopolní úřad za Národní knihovnu. Dostupné z WWW: <http://prazsky.denik.cz/zpravy_region/ombud20090430.html>.